

nem látják őket szívesen, nem felel meg a valóságnak. Kállay Béni éveken át szinte csábította a magyar ifjakat, hogy Bosznia-Hercegovinában (ahol egyébiránt a „közösség” sem állta senki útját) hivatalát, szolgálátot, nyilvános állást vállaljanak, vagy vállalatot kezdjenek; de elenyésző csekély számú magyar engedett az okos szónak. Mindössze csak a tartományok nyelvét kellene ott megtanulni. De hát mit ártana ez, amikor nekünk Horvátországban is vannak parlagon heverő államjogi területeink, ahol éppen a szláv nyelv tudása volna a magyar érdek. Vagy nem-e különös az is, hogy a magyar tudományosság még a zág-rábi délszláv akadémia mozgalmával sem tud foglalkozni, mivel nálunk szép számmal vannak olyanok, akik franciául, angolul tudnak, de olyan, aki horvátul vagy más szláv nyelven tudna, alig.

Területről területre, intézményről-intézményre, hivatalról-hivatalra ki lehetne mutatni azt, hogy a művelt magyar társadalom — köznépről még csak beszélni sem merünk — mennyire nem tudott vagy nem akart a duálizmus által megnyitott alkalmakkal élni. És milyen lesújtó milyen elszomorító közömbösséggel engedte át az öt megillető helyeket

és keresetforrásokat idegen népfajok gyermekeinek!

Pedig hiába minden nemzeti aspiráció, hiába minden lelkesedés, minden törvény, minden külső cím és jelvény, ha a nemzeti társadalom nem tud vagy nem akar reális, tevékeny és hódító lenni. Ezt a hibáját intézményekkel és paragrafusokkal kipótolni a legnagyobb államférfiúi lángész sem képes. Mi más volna ma minden és milyen más sulyuk volna a kisebbségi aspirációknak is, ha a magyar társadalom már előbb és jókor tudatára ébredt volna reális föladatainak és nem álmodozott volna folytonosan olyan új intézményekről, amelyek társadalmi közreműködés nélkül el nem érhetők, vagy elérve meg nem tarthatók a nemzetnek. Ha ma anynyi magyar tisztünk volna, hogy a közös hadsereg magyar hadesapatait tulnyomó számban elláthatnánk a magunk gyermekeivel, egészen más sulya volna mindennek az energiának.

Ime, ez a társadalmi háttér terül el a mostani politikai harcaink mögött. Vigasztalan kép a bátortalanoknak és kishitűeknek, de ösztönzés legyen azoknak a hazafiaknak, akik biznak benne, hogy a magyar társadalmat föl lehet rázni po-

litikai narkózisából és meg lehet vele értetni, hogy a legdicsebb lelkesedés is csak a levegőben szétfosló zaj marad addig, amíg a nemzet művelt osztályai nem sietnek előzölni és munkával a nemzet igaz tulajdonává tenni mindazt a teret, amely amely amely a közös intézményekben jog szerint már régtől óta a miénk.

— apr. 16.

A csütörtöki ülés. (Saját tudósítónktól.) A husvétii szünet alatt beállott politikai csendet mindjárt az első ülésen zajos parlamenti harc váltja fel. Tudvalevő dolog, hogy az újabb négy havi indennitásra vonatkozó törvényjavaslat van tárgyalásra kitűzve, de már a napirend előtt is lesz vita. A függetlenségi párt a pécsi hadapródiskola ügyét hozza szóba és e tárgyban sürgős interpellációt is bejelentenek arra az esetre, ha a szerdai napra szokásos interpellációkat a ház meg nem hallgatná. Nagy zajt és hosszú vitát jósolnak az obstrukciós vezérek és így még nem bizonyos, hogy maga ez indennitás szóba kerülhet-e?

Ettől eltekintve az egész politikai világ feszült érdeklődéssel tekint a bekövetkező események elé. Hozott-e és mit hozott Széll Kálmán miniszterelnök Bécsből? Mindenki meg van ugyanis győződve arról, hogy a miniszterelnök husvétii bécsi útja nem volt eredménytelen és hogy a vita elején megragadja az alkalmat, hogy a katonai ügyek érdemébe vágó kijelentéseket tegyen.

rára ült és valami tengerész dalt dudolgatott.

Alighogy kijutottak a nyílt tengerre azon vették magukat észre, hogy csupa halászbárka uszkál körülöttük. De nem is esuda, mikor olyan nyugodt és békés a tenger, mint valami illedelmes jámbor kis leány. Csak az éjjeli fuvalltrakoncát-lankodik. Rángatja a kötelet, pattogatja a vitorlát és cibálja a halászbemberek haját, szakállát.

A bárkák néha mellettük suhantak el, párossával, nesztelenül. Mire a halászok vidám hangon átkiáltoznak hozzájuk!

— Sok szerencsét! — hangzott amott.

— Adjon Isten! — felelték hangosan Mihály gazdáék.

Ugy tűntek föl ezek a hangok, mint a sivatag esőndes alkonyatában a beduin kurjantásai. Már a szigetek alatt lehettek s a halászok még egyre beszélgettek, pipálgattak, majd pedig az Andris dudoló hangjára figyeltek.

Szólt Mihály gazda:

— Vigyázz fiu, még le találsz esni a vízbe! . . .

Mire mindannyian a tizenhétéves kamasz felé néztek. Ekkor elbük tűnt valahol a láthatatlan parton a világitótorony tünedező zöldes fénye.

Bálint ekkor mondotta:

— Vessük el a hálót . . . már itt volna az ideje! . . .

S erre Andris, akár csak a mókus, leszkótt a hajó orráról. Bálint is, a fia is, szintén feltápáskodtak s hosszasan nyöszörögve, egyet nyújtózkodtak. Csak Mihály maradt veszteg.

Mondotta is mindjárt!

— En ma föl nem állok . . .

— Miért? . . . — kérdezte az öcsöse csodálkozva.

— Kóvályog a fejem . . .

Bálint, a feles gazda ránézett és mondotta csufondárosan:

— Ki mint vet, úgy arat! . . .

A fia hangosan nevetett.

Mihály nagyon el volt keseredve. Hát nem hittek neki! Pedig Isten látja a lelkét, hogy már vagy tíz napja, mindig szédül a feje. Reggel, délben, este egész nap. Legkivált éjjel, ha viraszt. Már egyszer össze is rogyott. De nem szólt róla senkinek. Még a felesége sem tudja. Edes örömet lemondotta volna mindezt Bálint gazdának. De hát minek? Ugy sem hitte volna el.

Es ekkor szörnyen neki busulta magát.

— Hallotad, bátyám? — szólalt meg Andris koma, hogy Bálint gazda a hajófarához ment ahol fiával a hálót vonogatta.

Mihály, mintha tovább szövögette volna gondolatait, mondta:

— Majd elhiszi . . .

Ekkor nagynehezen felvászorgott és támolgyogva lépegetett a hajó orra

felé. — Ereszd el a kötelet, Mihály — kiáltotta Bálint gazda.

Mihály elszántan, hangosan felelte:

— Megyek . . .

— És a hajó párkányára lépett.

— Jézus Mária! . . . — sikoltott fel Andris.

A tenger nagyot esobbant, azután mély esend következett. Bálint gazda meg a fia ijedten rohantak a hajó orrához. De csakhamar megállottak, me-reven, mintha odaszegezték volna a lábukat a deszkához.

Andris vonagló hangon mondotta

— Oda van . . .

Erre mind a három letérdepeltek és imádkoztak. Épp akkor szállott a hold a sziget tulsó oldala mögé s fenn a sötét hegyen, úgy tűnt föl mint valami tüzes kupola . . .

Az őszi reggel esőndes, szelid levegőben egyre hulldogál a fügefafa sápadt levele. Mihály gazda leánykájája ott játszik méz a fa alatt. Halomra gyűjti a sok hervadt levelet és végig hentereg rajta. Azután szép csendesen elszenderedik . . .

Legalább nem hallotta édes anyja szivrepesztő hangos zokogását, mikor a halászbárka nesztelen suhanással betért az öblöcskébe és Bálint gazda, a fia, meg az Andris fiu levett kalappal intettek a verőfényes magasságba.

Érdekes

ujdonságok

érkeztek

MENTZE HENRIK ujdonságok áruházába

Debreczen, Piacz és Szent-Anna-utca sarkán.

A hol a nagyérdemű vevő közönség kényelmére, bárki a legolcsóbb szabott árak mellett szerezheti be szükségletét, u. m.: finom bőrárúk, pénz, szivar és cigaretta tálcák, sport és játék szerek: football labdák, tenis rakettek és labdák; finom aczell és kés-árúk; ollók, zsebkések, borotvák és borotváló készülékek háztartási-különlegességek, alkalmi ajándékok, fésűk, kefék, illatszerek, husvétii öntözők és mindenféle pipere-kellékeket.

Benfentes szabadelpárti politikuskóktól értesülünk arról, hogy e kijelentések lényege a két éves katonai szolgálati idő, a katonai büntetőreform, a magyar ezredek jelvényei és a magyar tisztek áthelyezése körül fog forogni, mind megannyi azonban határozottan megjelölt határidővel.

Erdekes volt különben a szabadelpártkör képe az este. A vidékről már nagy számban jelentek meg a képviselők Széll Kálmán nem volt a klubban, ellenben ott volt báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter, a ki feltűnően jó kedvben járt csoportról-csoportra, majd egy körben vették körül és fagatták a helyzet kialakulása felől. Határozott kijelentéseket azonban nem tett a miniszter, de elejtett megjegyzései élénk visszhangot keltettek.

Általában pedig erős remény van arra, hogy a szélbal nem viszi a végletekig a dolgot és nem kergeti ez exlexbe az országot. A helyzet egyébként a jövő hét derekáig legkésőbb teljesen ki fog alakulni. Nem ok nélkül biztat az egyes törvényhatóságok állástoglalása is az obstrukció ellen.

Apponyi Albert gróf, a képviselőház elnöke bécsi utjából kedden érkezett vissza Budapestre, a honnan békési birtokára utazott és onnan csak pénteken jó fel ismét Budapestre. A holnapi ülésen Tallián Béla alelnök fog elnökölni valószínűleg végig, miután az ülés egyelőre két óráig tart. Pénteken jönnek ismét küldöttségek Budapestre a katonai javaslatok ellen irányuló kérvényekkel.

Itt jegyezzük meg, hogy az indeminél bizonyosra veszik Apponyi felszólalását is, a ki tiltakozni fog hirszerint a kisebbség erőszaka ellen.

Tőke és vállalkozás.

— ápril 16.

Az általános gazdasági pangás hosszantartó korszakára most ismét ránehezednek a politikai helyzet gondjai és aggodalmi. A mikor talán kilátás nyílnék arra, hogy a monarchia gazdasági viszonyainak hosszabb időre való rendezése, az ez évben lejáró kereskedelmi szerződések megújítása felszabadítja a lidéretől gazdasági életünket, újabb bizonyalmak szegik szárnyát az ébredező reménynek.

Erről azonban most nem akarunk beszélni. Talán mégis sikerül a sötét felhőket eloszlatni s kivillan egy sugár, a mely a kibontakozás útját megvilágítja.

A mit szová akarunk tenni, — teljesen eltekintve s minden vonatkozástól menten az aktuális politikai helyzettől — az a sajátos észlelet, hogy a pénz olcsóbbodása dacára, a vállalkozási kedv nálunk sehogy sem bír feléledni. A közkeletű felfogás azt tarja, hogy olcsó kamatláb mellett a tőke vállalkozásokban keres jövedelmezőbb elhelyezést s a hanyatló kamatláb konjunkturáját készséggel és sietve ragadja meg új vállalatok

megteremtésére. Ennek a teóriának a hívei abban a hitben élnek, hogy az olcsó pénz az a bűvös pálcza, a mely a földből varázsolja elő az új vállalatokat. Sajnos, a rideg való az ellenkezőt mutatja. Az olcsó kamatláb nálunk optikai csalódáson alapul. Mert rendszerint az szokott olcsó lenni, a mi bőségesen kínálkozik. Az olcsó kamatláb tökébséget tetelezzel fel, holott nálunk erről, fájdalom, igazán nem lehet szó. Azután még az olcsó kamatláb nálunk csak egy szűk, megszábott gazdasági körnek hozzáférhető. Mert mit jelent az, hogy ma 4 és fél, 4, vagy 3 és fél százalék a kamatláb a nyílt piacon? Azt, hogy a nagy eszkomptörök rövid lejáratu elsőrendű váltókat ily kamatlábon számítolnak le.

A kisebb bankok, kitűnő ipari és kereskedelmi cégek váltóiról van tehát szó s oly szükségletek fedezéséről, a melyekkel szemben rövid idő múlva megfelelő bevételek állanak szemben. Ezek, s ide sorolhatók egyes nagybirtokokos váltói is, oly természetűek, hogy a tranzakció első pillanatában már tisztán látható az időbeli ut, a mely a lebonyolítás utolsó stádiumához, a beváltáshoz vezet. Ezek a gazdasági tényezők igen is hasznát látják az olcsó és a hanyatló kamatlábnak arra az időre, a mig saját üzemük körében rá vannak szorulva a kölcsönpénzre.

Egész más természetű azonban a kölcsönpénz, a melyet új vállalatra akarnak igénybe venni. Ha ma egy szegény ember még oly kitűnőnek látszó eszmével meg akarná kísérteni egy új vállalat létesítését s az olcsó kamatlábnak bizakodva, váltót kínálva, bizonyára harsogó kacajjal fogadnák.

Mert a váltó csak a már létező s jól fundult vállalatokra nézve pénzszerzési eszköz, nem pedig újakra nézve. Mert világos, hogy egy új vállalat nem hozhat annyi jövedelmet, hogy már néhány hónap múlva váltókötelezettségek fedezésére elegendő legyen. Új vállalatot tehát csak az alapíthat, a kinek van annyi tőkéje, hogy a berendezést és üzembehelyezést saját erejéből végezheti. A kinek ez a kezdőtőkéje nincs meg, az ha egyáltalán kap pénzt, csak a legerhesőbb feltételek mellett kaphatja meg. Az a pénz tehát, a mely új vállalatok megteremtésére szolgál, éppenséggel nem azonos a nyílt piacon kínált olcsó kamatlábu tőkével. Sőt az a tőke, a mely új vállalatokhoz szükséges, ma drágább, mint valaha, mert a bizalmatlanság új vállalatok iránt nőttön-nő. — Azért látjuk, hogy a tőke nálunk, ha egyáltalán keres elhelyezést, nem a vállalatok papírjait keresi, hanem az úgynevezett befektetési papirokat, első sorban állami kötvényeket, a melyek bár kicsiny, de biztos kamatot garantálnak.

A gazdasági depresszió korszakában tehát az olcsó és hanyatló kamatláb kedvezőtlen tünet. Jelzi a tőke féltékenységét a vállalkozástól, mert a vállalatok prosperálásában az adott politikai, társadalmi vagy gazdasági viszonyok mellett nem bízik. Hogy az olcsó kamatláb nagy ösztönzésül szolgálhat a vállalkozási kedvre,

az bizonyos, de csak akkor, ha az összes viszonyok, gazdaságiak, politikaiak és társadalmiak kedveznek neki. Ha ezek adják meg a lökést és garantálják a fellendülés feltételeit, akkor az olcsó pénz fokozza és teljes kifejlődésre bírja a vállalkozási kedvet. De egymagában a hanyatló kamatláb oly korszakban, mely bizonytalanságokkal van tele, — a vállalkozások terén abszolúta nem érvényesülhet.

A tőkeerős külföldön Angliában, Németországban és Franciaországban az olcsó kamatláb nem bír azzal a jelentőséggel, mint nálunk. Ott sem normális a hanyatló kamatláb, habár megközelíti az előző évek átlagát. De ott az olcsó kamatlábnak az oka a csökkenő termelés és a növekvő fogyasztás. A különbség azonban nem oly feltűnő a korábbi és a mostani viszonyok közt, mert azok a nagy, gazdag államok már előrelátják, hogy a világ melyik részében, melyik piacán kínálkozik a közel vagy távolabbi időben alkalom az ipari és kereskedelmi vállalkozásoknak.

Mi a mi izoláltságunk és a világforgalomtól való messzeesésünk folytán csak a magunk szűk gazdasági körzetünkre vagyunk utalva. A mi vállalataink alig terjednek túl határainkon és szűk gazdasági érdekszféránk megszabja gazdasági erőfejlesztésünknek is a határait. Nekünk tehát itthon kell keresnünk és megtalálnunk a gazdasági fejlődés feltételeit a normális és a gazdasági élet számára nyugalmat és biztos kalkulációt ígérő viszonyokban. Akkor aztán nem a kamatláb lesz az, a mi a fellendülést előmozdítja, hanem a gazdasági erők felszabadulása. S akkor a valamivel magasabb kamatláb is egészségesebb viszonyoknak lesz a biztos fokmérője, mint ma a hanyatló kamatláb.

KÖZIGAZGATÁS.

× **A házbéradó kérdése.** A házbéradó tárgyában Debreczenben tartott helyszini szemlék eredményéről szóló iratot, — mint ezt megirtuk, — annak idején felterjesztették a miniszterhez. E kimutatások értelmében Debreczen házigazdái a törvény értelmében nem kötelezhetők a házbéradó fizetésre. Természetesen a dologban az utolsó szót a miniszter mondja ki, a ki azonban úgy látszik alaposan áttanulmányozza az aktákat, mert még mindég nem döntött ebben az ügyben. A városi tanács épen ezért jónak látta megsürgetni az ügyet s egyik tagja a napokban fent járt a miniszteriumban, a hol rövid időn dönteni fognak a házbéradó ügyében.

× **A városi költségvetés.** Debreczen 1903 évi költségvetését a legutóbbi közgyűlési határozat szerint közszemlére helyezték el a városházán. Tegnap járt le az a határidő, melyen belül felebbezést adhattak volna be a költségvetés ellen. A megszabott határidő alatt azonban a költségvetést senki sem felebbezte meg, így azt a megfelelő iratokkal együtt ma felterjesztik a miniszterhez.

Mihalovits J. gyógyszerésztára a „Kigyóhoz“ Debreczen, főtér, a városházzal szemben

Ajánlja „**HARMAT CRÈME**“

arczsépitő és bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcznak üdeséget, finomságot hasmvasagot kölcsönöz. Az arcot tisztítja és fehériti. Kiváló eredménnyel használható arc vörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb bőrtisztítálataságnál, valamint napégette és szélkifujta arcznál s kéznél. 1 tégey Harmat crème ára 1 kor. Hozzávaló Harmat szappan 1 db. 70 fillér. Ajánlja továbbá Harmat arcporát (pouder), mely készítmény az arcznak üde, ifju szint kölcsönöz s nem rontja az arczbőrt. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármely más hasonló készítménnyel. Jól tapad s igen jól fed. Kapható fehér, rézsa és crème színben. Próbadozozka Harmat-pouder ára 50 fill. Nagyobb doboz 1 korona és 2 korona.

4

× **A város képviselő választói.** A város központi választmánya Kovács József polgármester elnöklete alatt ülést tartott a melyen az 1904 évi képviselőválasztókat összeíró küldöttségek munkálatai alapján összeállított ideiglenes névjegyzéket bírálta felül. Az ülés elrendelte, hogy ez az ideiglenes névjegyzék az e hónap 17—23-ig a központi választmány folytatóságos ülésein fog betürendben összeállíttatni. Az így összeállított ideiglenes névjegyzéket azután május 5—25-ig közszemlélésre teszik ki a városháza kis tanácstermében s ez ellen 5—15-ig adhatók be felszólamlások, a melyeket május 15—25-ig tárgyal be a választmány.

× **Az adókezelés egyszerűsítése a városnál.** Csóka Samu tanácsos, a debreceni városi adóügyosztály vezetője a modern kivánalmaknak megfelelő újításokat akar behozni az adóhivatalokban. Az új adókezelés előmunkálatai már folyamatban is vannak s erős a kilátás arra, hogy a jövő évben már e szerint az adókezelést nagyon megkönnyítő, egyszerűsítő rendszer szerint vezetik az adó ügyeket a városházán.

× **Katonai felülvizsgálat** volt tegnap a Korona vendéglő nagy termében Rásó Gyula alispán elnöklete alatt, a melyre egy honvédhuszár katonát állítottak elő, akit fülbaja miatt el is bocsájtottak a katonai kötelekből.

Agról-ágra.

A jutalom.

Harris zsokének Kelet-Indiában egy maharadzsza négy feleséget ajándékozott, mert egy nagy versenyben lovát elsőnek hozta be.

I.

(Versenypálya Hátsó-India hátulján, A fényesre subiekolt hindu közönség izgatottan lesi a startot, A derék maharadzsa külön páholyokban úgy eszik a gyémántot, mint mi a pattogatott kukoricát. A start sikerül.)

Fred: (ravasz zsoké, sugva átszól Johnhoz) Vigyázz pajtás! — Feltartva lovagolj! — Baj van! —

John: Na?

Fred: Bangkok a bulldogképű maharadzsza nyolc asszonyt fog ajándékozni az elsőnek!

John: (vigyorog) Huj! — Persze csunyak mint az ördögök és vénnek mint az egyiptomi gulák?

Fred: Ellenkezőleg, szépek mint a sampányeres flaskók és fiatalok,

John: Nem értelek!

Fred. Hallgass rám, engedjük előre Williamsont és nevetni fogsz! —

(Feltartva lovagolnak, Williamson kenterben győz.)

II.

(Fred és John a pálya kijáratánál várnak. A láthatáron feltűnik Williamson, ki dult arccal borzas fejjel és kidülledt szemekkel tántorog kifelé. Nyomában egy fekete sereg.)

Fred. Gratulálok William! —

Williamson. Ne viccelj, mert úgy váglak homlokcsonton, hogy a szemed a fejed bubjára csuszik!

Fred. (szemtelenül) Nem értelek. Mi bajod van?

Williamson, Az a patkánybűvölő po-

fāju undok fejedelem fényesen megajándékozott. A varjuk kacérkodjanak a szemivel!

Fred. Na? És? —

Williamson. Nyolc asszonyt adott. A nyolc asszony nem baj. De mindegyiknek van már négy-öt gyereke s így egyszerre 36 szurok-képi egyének lettem a tatája. Nekem ugyan beadott a maharadzsza! — (sirva fakad.)

Fred. Na, a te gazdád nem annyira maharadzsza, mint inkább maharadzsza! Külömben szervusz, holnap szököm vissza Angliába.

Williamson: Kár, meg akartalak hini 36 tintaszínű gyermekem ismerkedési estéjére! — —

—il.

H I R E K.

Napló.

Iparmúzeum nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e. 9—12-ig.

Műkedvelők kiállítása a városházán. Nyitva d. e. 10—1-ig, d. u. 3—6-ig.

Apr. 23. Rendkívüli városi közgyűlés.

Ápril 26. Rabsegítő egyesület közgyűlése délelőtt 11 ó.

Május 2—3. Debreceni löversenyek,

Tanítók gyűlése.

Az orsz. izr. tanítóegylet alföldi köre.

— ápril 16,

Az országos izr. tanítóegylet Alföldi fiókkörének népes és látogatott közgyűlése volt tegnap a statusquo zsidó iskola tanácstermében. Mintegy száz tanító gyűlt össze az Alföld nyolc vármegyéjéből.

Kuthi Zsigmond igazgatótanító d. e. 10 órakor nyitotta meg a közgyűlést, üdvözlővén a vendégtanítókat, a hitközség és iskolaszék képviselőit. Lelkes szavakban ecsetelte az egylet és a fiókkör törekvéseit. Ezután Krausz Vilmos főrabbi a hitközség nevében, dr. Popper Mór iskolaszéki elnök az iskolaszék nevében lendületes beszédben üdvözlötték az egybesereglett tanítószágot.

Csukási Fülöp az orsz. izr. tanító egylet alelnöke a központ üdvözlését tolmácsolta. Ott volt még dr. Fejér Ferenc, dr. Kardos Albert tanár, Drucker Mór alelnök, Lichtblau Albert, Fleischmann Mór, Burger D. József hitk. titkár, az előljáróság, illetve a képviselő testület képviselőitében.

Az üdvözlő beszédek elhangzása után megtörtént a tisztujtás.

Elnöknek egyhangulag Kuthi Zsigmond debreceni igazgatót, társelnököknek Bónis M, nyiregyházi és Baumhorn Ede szolnoki igazgatót választották meg. Titkár ugyancsak egyhangulag Lippe József tanító lett.

A tisztujtás megejtése után Neumann Vilmos tiszabői tanító az ösztöndíjak és nyugdíjról, — Lippe József az egylet alapszabályainak módosításáról, — Smilovits Mihály a vallásos nevelésről tartott szép, szakavatott értekezést.

Végre elnök köszönetet mondott a hitközség előljáróságának, a mely vendégeül fogadta és éltette a közgyűlésre megjelent tagokat.

Köszönetet mondott továbbá Krausz főrabbinak, Dr. Popper Mór iskolaszéki elnöknek, Dr. Kardos Albert tanárnak és a megjelent előljárósági és iskolaszéki tagoknak a miért az egész ülésen részt venni szivesek voltak.

Délben 2 órakor a közgyűlésen jelen voltak lakomára gyűltek össze a Froner szálloda éttermében, a hol kedélyes

lakoma mellett szebbnél szebb pohárköszöntők hangzottak el. Dr. Popper Mór a tanítószágra és Csukási Fülöp központi kiküldöttre, Lippe József Wlassics Gy. vall. és közokt. ügyi miniszterre, Kuthi Zsigmond a közgyűlés tagjaira, Herman József Kuthi Zsigmondra, Csukási Fülöp Dr. Popper Móra és Dr. Kardos Albertre Burger J. József lelkes köszöntőt mondott a tanítókra. Még számos toaszt hangzott el, mire d. u. 4 órakor a város megtekintésére indult a társaság, melynek nagyobb része az esteli és éjjeli vónattal elutazott.

* Nagyhét a görög katolikusoknál.

A görög kath. egyház husvéti nagy hetében a a következő sorrendben tartják meg az isteni tiszteletet:

Ma, nagy csütörtökön: Reggel 6 órától kezdve sz. gyónás, délelőtt fél 9 órakor sz. nagy Bazil miséje, vécsernyével, délután fél 6 órakor az Ur Jézus kinszeésének emlékzete (passió.)

Nagy pénteken: délelőtt fél 9 órakor királyi imaórák, délután 3 órakor gyászvecsernye az Ur Jézus sirbatételének emlékzete, prédikáció, mely után kezdetét veszi a legméltóságosabb Oltári szentség imádása, este 7 órakor szentség betétel.

Nagy szombaton: Reggel 6 órakor szentség-kitétel s kezdetét veszi a sz. gyónás, délelőtt fél 9 órakor sz. nagy Bazil miséje, Vécsernyével, utána kenyáráldás. Délután 3 órakor kis szolgálat, este 7 órakor szentség-betétel, éjfélt után az Ur Jézus feltámadásának emlékzete.

Vasárnap, husvét első napján: Délelőtt 8 órakor ünnepi sz. mise, az egyházi énekkar közreműködésével (karnagy Fentzl Rudolf) A sz. evangéliumot több nyelven felolvassák mely alkalommal közreműködik: Molnár Kálmán theresianumi igazgató és Pák Emil róm. kath. s. lelkész, az ünnepi sz. beszédet mondja Dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost-plebános, sz. mise után megáldatnak a husvéti eledélek. Délután 3 órakor ünnepi vécsernye, evangélius és prédikációval: miaválás. utánna sz. olvasó.

Hétfőn, husvét második napján: Reggel 6 órakor nagy reggeli istentisztelet, délelőt 9 órakor sz. mise az egyh. énekkar közreműködésével, a sz. beszédet mondja Pák Emil róm. kaih. s. lelkész, délután 3 órakor ünnepi vécsernye, utána sz. olvasó.

Kedden, husvét harmad napján: az istentiszteletek sorrendje ugyanaz, mint a második napon.

* **Oláh Károly** közművelődési városi tanácsos, aki a husvéti ünnepeket Budapesten töltötte, tegnap este érkezett haza Debrecenbe s ma már elfoglalta hivatalát.

* **A tüzoltó testület közgyűlése.** A debreceni önkéntes tüzoltó testület parancsnoksága tisztelettel meghívja a testület Tiszteletbeli Alapító Működő és Rendfentartó tagjait az április hónap 26-án vasárnap délután 3 órakor a tüzoltó őrtanyán tartandó XXVI-ik évi rendes közgyűlésre. Tárgysorozat: 1. A parancsnokság évi jelentése. 2. A számvizsgálók évi jelentése. 3. Az évi költségvetés megállapítása. 4. Indítványok tárgyalása. 5. Három rendes és három pótagból álló számvizsgáló bizottság évi idő tartamra való megválasztása. 6. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére az elnök három jelen lévő tagot nevez ki. Kivonat az alap szabályból: A közgyűlés határozat képes, ha azon a működő tagok létszámának fele jelen van

Indítványok a közgyűlés előtt nyolcz (8) nappal írásban a parancsnoksághoz nyújtandók be. Debrecen 1903. Ápril hó 13. Szikszay Gyula parancsnok, Berkó János segédtsízt.

* **Esküvők.** Kubek Szilárd gazdasízt tegnap esküdött örök hűséget Antalovics Ilonának, néhai Antalovics Gyula légszeszgyári igazgató kedves leányának. Az esküvőn tanunként szerepeltek Kernhoffer József és Kubek Iván.

* **Márki Jenő állami gazdasízt** tegnap tartotta esküvőjét *Thanhoffer Annával*, néhai *Thanhoffer Rudolf* uradalmi intéző bájos leányával. Tanuk voltak *Hetty Károly* kir. táblai tisztviseelő és *Kovács Albert* gazdasági egyleti titkár.

* **Műkedvelők kiállítás.** A műkedvelők tárlatát az utóbbi időben már sürűen látogatják s a kiállítás iránt egyre nagyobb az érdeklődés. Tömegesen látogatják a kiállítást az iskolai növendékek is, a kiknek olcsó tanuló-jegyet bocsájt rendelkezésükre a tárlat rendezősége. A tárlaton legközelebb zenés délutánt rendeznek.

* **Menydörgés és villámlás.** Tegnap délután gomolygó fekete felhők huzódtak az égboltozatra s úgy látszott, hogy nagy vihar lesz. A viharok azonban csak a szele tombolta ki magát Debrecenben, a mely azután el is kergette az esőt. E helyett többször egymásután villámlott és menydörgött. Ez volt az első az idén s a néphagyományok szerint, ha Szent-György napja előtt menydörög és villámlik, akkor hideg, fagyos tavaszra van kilátás. Már pedig Szent-György napja e hó 24-én lesz s így a jóslás szomorúnak elég szomorú.

* **Megakadályozott erőszakoskodás.** Megemlékeztünk lapunk tegnapi számában a bérharcolók azon fenyegetéséről, hogy a debreceni, szőlőszöketkezet telepén Stegmüller Árpád vállalkozó által felváltat építkezés munkálatát meg fogják akadályozni. A szabad munka megvédésére Vég Gyula tb. főkapitány intézkedése folytán szigorú intézkedést tett a csendőrség, miután a szállótelep mint külsőség a csendőrség hatáskörébe tartozik. Erős őrszolgák vigyáztak a rend fenntartására, azonban a fenyegető bérharcolók látva hogy a dolognak fele sem tréfa, nem mutatkoztak. A csendőrség ügylet továbbra is megmarad.

* **Áthelyezés.** A hadügyminiszter, báró Fekete Árpádot, a debreceni előkelő körökben ismert 7-ik huszárezredbeli hadnagyot városunkból ugyancsak ez ezred nagy-váradai állományaéhoz helyezte át.

* **Debreceni államfogyó Szegeden.** Szegedre a vasas szentpéter-utcai államfogyházba tegnap vonult be *Szatmári Ferenc* debreceni csizmadia-mester, a ki alkotmányellenes izgatásért egy hónapig lesz az államfogyház lakója.

* **Békéltető bizottsági ülés.** Az ipartestület békéltető bizottsága tegnap délután 4 órakor gyűlést tartott *Berezky Lajos* rendőrfogalmazó iparhatósági megbízott elnöke alatt. A bizottság több vitás ügyet intézett el békés uton.

* **Elmaradt vásárok.** A gazdasízközönséget közletről érdeklő az a jelentés, mely tegnap érkezett a főszolgabírói hivatalhoz. E jelentés szerint Biharvármegye élesdi kerületében a szarvasmarhák közt a száj- és körömfájás járványosan lépett fel s e miatt a kerületben közelben tartandó vásárok további intézkedésig nem lesznek megtartva.

* **Halálozások.** A tegnapi nap folyamán elhaltak: Nagy Zsuzsanna ev. ref.

34 éves, Kiss József ev. ref. 41 éves és Tasi István ev. ref. 68 éves.

* **Veszedelemes udvarlók.** Az állatias vadság csunya módon nyilatkozott meg tegnap egy pár börtönre megérett legényben, Három kőmives legény és egy *Ladányi János* nevű 39-ik gyalogezredbeli katona bosszút forraltak, mert egy fiatal leány, *Sarkadi Eszter* nem fogadta udvarlásukat. Négyen betörték a leány szüleinek *Hadházi-utca 6* szám alatt levő lakására, a három kőmives csúnyán összeverte a leány szüleit, a vitéz katona pedig kirántotta szuronyát, s belevágta a szerencsétlen leány fejébe. A semmi-revalókat feljelentették. A felvett orvosi látlelet szerint *Sarkadi Eszter* sérülése súlyos, s hónapokig kell az ágyat őriznie.

* **A vörös himlő** Így tavasszal rendszeren bekopoghat a gyermekszobákba a vörös-himlő járvány. Megérkezett Debrecenbe is, a hol különösen az apróbb gyermekeknek van elterjedve. *Sárvány Gyula* dr. főorvos tegnap tett jelentést a himlőjárványról a hatóságnak. E szerint a járvány ugyan szigorú óvintézkedések megtételére kötelezi a hatóságok, de a szülőknek nincs okuk megijedni a járványtól, miután a megbetegülések igen enyhe lefolyásnak. Természetesen az óvodák azonban további intézkedésig zárva fognak maradni.

* **Pályázat kufurásra** Karcag város polgármestere átiratot küldött a debreceni ipartestülethez, melyben 12 szivattyus rendszerű kut furására hirdet pályázatot. A pályázat tisztán a furási munkálatra vonatkozik, mert a szivattyufőt és a csöveket maga a város szerzi be házilag. A pályázat május 5-én jár le. Bővebb felvilágosítást megkeresésére szívesen ad Karcag város polgármesteri hivatala.

* **Megszűnt forgalmi akadályok.** A zagociai helyi érdekű vasut csáktornyazágrábi vonalának *Koncsina* és *Elatár-Bisrca* állomásai között, továbbá a pápabánhidai helyi érdekű vasut pápa-kisbéri vonalrészén fennállott forgalmi akadályokat elhárították és az összes forgalmat újból megindították. Az utóbbi helyi érdekű vasut kisbér-bánhídi vonalrészén azonban az összes forgalom egyelőre még szünetel.

* **Megszűnt a sertésvész.** Debrecen város 5-ik körzetében, — mint hivatalosan jelentik, — a sertésvész megszűnt, így a vásár e hónap 16-ától meg lesz tartva s járlatok az összes körzetekre válthatók.

* **Nagy vasnti lopás.** Hoffmann Svachmann máramarosszigeti fakereskedő máramarosszigetről Budapestre utazott. — Szatmár és Debrecen között elaludt, s mire Szolnokon felébredt ellopták arany óráját, láncát és 6 darab osztályorsjegyet. A vakmerő vasuti zsebtolvajlást valószínűleg egy feketeszakállas egyen követte el, ki a károssal egy fülkében utazott, s ismeretlen állomáson leszállott. A kár 340 korona.

* **A legjobb kivitelű fényképek** Harth műtermében Piac. u. 34. készülnek.

EGYHÁZ és ISKOLA.

A debreceni ev. ref. egyház presbitériuma tudomására juttatja az ev. ref. egyház tagjainak, hogy az egyházi adó és közalapi járulék a folyó 1903. évre ki van vetve s az adókiivetési munkálat az egyház számvevői hivatalában közszemlére ki van téve, hol az a hivatalos órák alatt ez évi április hónap 20-ik napjától

kezdve ugyan ezen hónap 29-ik napjának délutáni 5 órájáig bárki által megtekinthető.

Ennek az adókiivetési munkálatnak megtekintésére tehát azzal hívja fel tagjait az ev. ref. egyház, hogy a ki a kiivetést helytelennek találja, vagy bármely okból helyesbítésre vagy adó elengedésre jogot formálni vél, ez iránt az egyházi törvény 251 §-a értelmében a fent kitett idő alatt az egyházi számvevői hivatalnál — Egyháztér 17 szám — a hivatalos órák alatt felszólamlását akár szóval, akár írásban megteheti. Későbbi felszólamlásnak nem lesz fogantatja.

A polgári fiúiskola nyilvánossági jogot kapott A vallás és közokt. miniszter a mai napon a kir. tanfelügyelőséghez intézett rendeletével a debreceni kereskedő társulat által fentartott polgári fiúiskolát a nyilvánossági joggal felruházta és megengedte, hogy a kir. tanfelügyelő, vagy helyettese elnöke alatt minden tanév végén szabályszerű évről-évre vizsgálatok tartassanak s általa is aláírt államérvényes bizonyítványokat adhasson ki az intézet. A társulat a felsőbb hatósággal szemben felelős igazgatónak a tantestület egyik tagját megbízni tartozik.

Iskolák megnyitása. A Debrecenben uralkodott kanyaró miatt annakidején a Csonka-utcai és a Rákóczi-utcai leányiskolákat bezárták. Miután azonban a járvány szerencsére megszűnt, mind a két iskolát megnyitják a mai napon. Természetesen előbb az iskolahelyiségeket fertőtlenítik.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Ápril 16, csütörtök, *Bob herceg*, daljáték, **A**.

Április 17, péntek, *Lotti ezredesei*, énekes bohózat, **B**.

Ápril 18, szombat, *Kéz kezet mos, vig-ték*, **C**.

Ápril 19, vasárnap, délután *Az új honpolgár* énekes bohózat, este *Éjjel az erdőn*, népszínmű.

Apr. 20, hétfő: *Az arany ember*, színmű **A**.

— **(A zsába.)** Az igazgatóság néhány kitűnő új tagot szerződtetett. De ez magában nem elég. Kell, hogy jó szereposztással művészi egyéniségük értéke szerint fel is használja őket. Tegnap *A zsába* című léha bohózatban *Bács Károlyné* lépett fel először egész egyéniségével teljesen ellentétes szerepben. A művész nemes lénye azért átesillant a játékan és hangjának édes, lágy, kristálytisza esendülése szinte meglepte az ettől mostanában jócskán elszokott debreceni közönséget. Pompás volt a vidéki asszonyka szerepében *Hahnel Aranka* és teljesen kielégítő mint alakoskodó, ravasz férj *Pataky Béla*.

— **(Kéz kezet mos.)** *Herceg Ferenc* legújabb színpadi műve, a *Kéz kezet mos* című vigjáték most szombaton kerül nálunk bemutatóra. *Herceg* e darabja inkább gúnyos korrajz, mint vigjáték. — Meséje vékony szálú s ez is épp úgy, mint minden alakja azt a célt szolgálja, hogy a szerző csipősen elmeséljen kicsu-

folja, nevetségessé tegye társadalmunk egyik legelterjedtebb kórságát, a protekciót. A mellett sok más divatos betegséget, ferde felfogást, léha életnézetet vesztolla hegyére az elmés író ebben a darabjában, mely a Vigszínházban nem aratott ugyan nagy sikert, de egy estére elég élvezetet szerezhet a közönségnek.

— (Éjjel az erdőn.) Vasárnap este ismét népszínmű kerül sorra; Rákosi Jenő népszínműve: *Éjjel az erdőn*. Ha az igazgatóság következetes lesz a népszínműhöz való visszatérés hűségében, színészeink legjava ismét beleszokik a magyar darabok világába s így remélhető, hogy Debrecenben megint általános érdeklődést fognak kelteni a jó népszínmű-előadások.

— (Bob herceg a vidéken.) A Népszínházban csaknem egyfolytában 100 előadást ért *Bob herceg* című daljáték a vidéken is kivétel nélkül minden színpadon sikert aratott. Nem egy vidéki társulatnál felette gyenge erőik játszották a szerepeket és a darab mégis 8—10 előadást ért, mindig zsufolt ház előtt. Ki hallotta például valaha Gerlaci Hermin nevét? Es Gerlaci Hermin Szabadkán *másfél hónap alatt tizenhétszer* játszotta Bob herceget zsufolt ház előtt. A darab husvétig Szabadkán 17-szer, Temesvárott 14-szer, Aradon 13-szor, Szegeden 10-szer, Kecskeméten 15-ször, Székesfehérvárott 19-szer, Miskolcon 11-szer, Kolozsvárt 9-szer, Kassán 12-szer került színre. Egyetlen nagyobb városban nem adták még elő a Bob herceget: *Nagyváradon*. A debreceni színházban ma este 12 edszer kerül színre a darab.

TÁVIRATOK.

Madarassy Pál temetése.

Budapest, ápr. 15. Ma délután temették el a 75 éves korában elhunyt Madarassy Pál főrendiházi tagot nagy részvét mellett. Temetésén megjelentek Láng Lajos miniszter, gróf Csáky Albin Wekerle Sándor és más előkelőségek.

Leszállított büntetés.

Kolozsvár, ápr. 15. A királyi tábla mai ülésén Halász Sándor nagyváradai szerkesztőnek Bartha Miklós sajtóperéből kifolyólag a törvényszéktől rá kiszabott 8 hónapi fogházbüntetését két heti fogházra és 2000 korona pénzbüntetését 200 koronára szállította le.

Örnagy és tisztiszóga.

Szombathely, ápr. 15. Mezenky János örnagyot tisztiszóga bosszúból le akarta szurni. A merénylő kése szerencsére csak az örnagy ruháját hasította tel, s mielőtt újabb szurást tehetett volna Mezenky kirántotta kardját, s fejbevágtta vele szolgáját. A bosszuálló tisztiszólgát elfogták.

Fagy és havazás.

Zilah, ápr. 15. Itt tegnap egész délután esett a hó. Az egész tájat, különösen a hegyeket vastag hóréteg borítja. Ma hajnalban kiderült, a hőmérő 5 Celsius fokra szállt. A kár még kiszámíthatatlan és attól tartanak, hogy még nagyobb lesz, ha a teljes kiderüléssel lehül a hőmérséklet.

Liptó-Szent-Miklós, ápr. 15. Egész nap havazott. Téli hideg van a Tátrában.

Borsa, ápr. 15. Husz centiméter magas hó borítja az egész járás területét. Nagy árviztől lehet tartani.

Gabona tőzsde.

Budapest, ápr. 15. Buzakinál mérsékelt, vételkedv korlátolt Kedvező irányzat mellett 16000 métermázsa került forgalomba szilárdan tartott áron. Egyéb gabonanemek kedvezők. Idő: hűvös.

Buza áprilisra	7.75—76.
„ májusra	7.58—59.
„ októberre	7.45—46.
Rozs áprilisra	6.75—76.
„ októberre	6.44—46.
Zab áprilisra	6.02—03.
„ októberre	00—00.
Tengeri májusra	6.07—08
„ júliusra	6.13—14
Repce augusztusra	12.20—12,30

LEGUJABB.

A képviselőház leltára. Fővárosi tudósítónk írja: A képviselőháznak az állandó országháza történet költözködésekor az elnökség elárvereztette a régi képviselőház ősdi butorait és a befolyt összeget jó részben jótékony célra fordították. Az új képviselőházban természetesen temérdek az új butor és berendezési tárgy. Ezeket most állítják össze leltárszerűleg. A leltár összeállításánál jelen vannak Andor Gyula elnöki tanácsos és Ragele János kir. tanácsos főigazgató.

Prielle Kornélia betegsége. A nagybeteg művésznő állapotában tegnaptól mára is öröndetes javulás állott be s így rövid idő alatt föl fog gyógyulni.

Az első házasságtörési pör. Az új bűnvádi perrendtartás életbe lépte óta tegnap volt az első eset, hogy házasságtörési pörben a büntető bíróságnak ítéletet kellett mondania. Egy férjet és annak kedvesét a házasságtörésben ugya-

nis bűnösnek találta a budapesti járásbírósa s mindkettőt 8—8 napi fogházra ítélte s ezt az ítéletet a törvényszék is jóváhagyta.

A Duna áradása. Az utóbbi napok esőzései következtében a folyók mind rohamos áradásnak indultak. Különösen a felvidék kisebb folyói áradtak meg s medreiket átlépték. Ennek következtében a Duna is a roppant alacsony vizállás után áradásnak indult s nap-nap után majdnem 1 méternivel emelkedett. A vizmagasság ma a fővárosnál 64 centiméternyi emelkedéssel 326 centiméter.

Szerkesztői üzenetek.

Előfizető. Várkonyi Dezső nem álnév. Irói neve egy ismert, jeles magyar írónak, a ki hosszabb ideig volt a fővárosban elsőrendű újságíró s most Veszprémben lakik.

J. K. Üdvözlét a puszták lakójának. Legközelebb megvalósulhat a kirándulás.

F. Gy. Isten ments! Csak nem tart bennünket ennyire izléstelennek?

G. L. Nem érdemes figyelembe venni. Köszönet a jóakarattért!

M. Gy. Igazán sajnáljuk, de ilyen dolgokkal nem foglalkozhatunk.

VÁROSI SZÍNHÁZ

Ma, csütörtökön, ápr. 16-án: Bérlet (A)

BOB HERCEG.

Regényes nagy daljáték 3 felvonásban.

Holnap, pénteken, ápril hó 17-én, bérlet 164-ik szám (B)

Lotti ezredesei.

Énekes bohózat 2 felvonásban.

KIVÁLÓ ERŐSÍTŐSZER

FARBENFABRIKEN
VOITR.
FRIEDR. BAYER & CO.
ELBERFELD.

Somatose

Das Allmählich geschüttelt

ein aus Fleisch hergestelltes
geruch- und geschmackloses
NÄHRMITTEL
in Pulverform.

VOR FEUCHTIGKEIT ZU SCHÜTZEN !!

Farbenfabriken vorm.
Friedr. Bayer & Co. Elberfeld.

SOMATOSE

huzból készült és ennek főanyagát
tartalmazó izlelen, könnyen oldható
Albumose készítmény a legkiválóbb
erősítő szer

gyenge és a táplálkozásban elmaradottaknak, ideg-, mell- és gyomorbetegeknek, beteggyermeknek, angol kórban szenvedő gyermekeknek, időseknek, nemkülönben

vas-Somatose

alakjában a
sápkórosoknak
lehet ajánlva az orvosok által.

Vas Somatose nem egyéb 2% szerves vas-szulfátból vasat, a melyen alkáli-ban a vas az emberi testben van jelen, tartalmazó Somatose.

Somatose rendkívül gazdaságos az étvágyat.

Raktáron van az összes gyógyszerárakban és élelmiszerboltokban.

Regénycsarnok.

A BECSÜLET.

Iria: Várkonyi Dezső.

Magad mondád, de tudjuk mindnyájan, hogy jó paripán is több mint fertálynapos járás ide, hogyan fordulna meg onnan négy lábú állat egy féljéjszaka?

A csendbiztos is kitűnő lovas híreből állott s kora reggel óta nyomta ma is legényeivel a nyeret, míg a révtől ideért ebédidőre. Meg kellett hogy adja magát. De még a forma kedvéért nem adta föl a hivatalos hangot.

— Bizonyosak az urak abban, amit az imént mondtak? Nem tévedtek az időben? — kérdezte a két alibi-tanút.

— Becsületszavamat nem szoktam potyára vesztegetni, — mondta némi nehezteléssel a kasznár.

— Megesküszöm akármikor, — toldotta hozzá az irnok.

— Akkor hát pokoli tévedésnek kell lenni a dologban; magam is beismerem hogy halandó ember nem fordulhat meg onnan lóháton ennyi idő alatt. Vagy félrevezettek szándékosan, vagy csakugyan az ördög játszik bele a dologba, de Farkas Balázs valóban nem járhatott ott akkor éjszaka, — sóhajtott a csendbiztos s megérzett a hangján, hogy nagyon fájjalja, hogy így kisiklott kezei közül a biztosnak vélt préda.

— Lám, előre megmondám; — szólt nyugodtan a vén csikós s bus melankóliával tette hozzá: — öreg legény vagyok én már, féllábam a sirban, hogy ártanam én bele magam ilyesmibe. Sir a lelkem, ha rá gondolok.

— Hordja el kend magát a pokolba, ne papoljon itten! — mordult rá a csendbiztos, mire az öreg nagy fejcsóválgatások között, vontatott léptekkel kiballagott a szobából.

— Látod, öcsém — mondta az öreg eltávozta után a kasznár — nem jó elsietni a gyanúsítást, most ütheted az öreg Balázs fokosával az igazi tettes nyomát.

— Vigye az ördög a bolond historiáját! — fakadt ki bosszusan a csendbiztos, — most már csakugyan arra kérem bátyámat, adjon egy kis ebédet, legényeimnek egy ital bort, lovainknak szénát, mert el nem megyünk, míg e bolond hajszá után ki nem pihentük magunkat.

— Majd csak akad mindannyinak valami, — nyugtatta meg szíves vendégszeretettel a házigazda s küldte nyomban az irnokot, hogy intézkedjék a legénység ellátása felől.

Messze földön híres volt a kasznárné konyhája, az a vékony, szőke-levű gulyásleves, apró kockákra vágott hussal s az ezzel mértanilag egyező vágásu burgonya-kockákkal és csipetkével, a melyhez külön csészében kínálják azt a haragos piros paprikás levet, (vegyen belőle mindenki annyit, a mennyit megkíván a természete,) amiből egy kanálra való biztos merevgörcsöket okozna egy bécsi háziurnak, ellenben magyar ember inyének olyan, mint olympusi isteneknek az ambrózia, egyenesen párját ritkította az egész Tiszamentén.

Hát még a káposztásrétés! Hollós Mátyás király a nevenapján is kezét csókolta volna a feleségének, ha ilyet tudott volna az asztalra adni.

Folyt. köv.)

A legjobb arcz-szépítőszert a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arczot tisztítja, fehéríti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan.

Kitűnő toillet szappanok a

Epe-szappan.

o kenőcs használatához o

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arczpor három színben, fehér, rózsás és crème 1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Főraktár: **Dr. Rothschnak V. Emil, Mihalevics Jenő, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László, Balázs Ödön** gyógyszerész uraknál, valamint **Jósa és Jóna** urak drogueriájában.

Kapható továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerésztárában, **Aradon, szabadságtér,** valamint minden más gyógyszerésztárában.

Egy tégely ára 1 kor. 40 fillér

Egy kis tégelyára 70 fillér

Magy. kir. államvasutak.

56288—903 szám.

C II.

H i r d e t m é n y .

Svájc—osztrák—magyar átm. forgalom. (Uj kivételes díjszabás életbeléptetése gabona, hüvelyes vetemények stb. szállítására.) Folyó évi május hó 1-vel featti forgalomban gabona, hüvelyes vetemények, örlemények stb szállítására uj kivételes díjszabás lép életbe, mely által az 1896. augusztus hó 1-től érvényes hason díjszabás az I. számú pótlékkal együtt érvényen kívül helyeztetik, illetve pótoltatik. — A díjszabás a részes vasutagazgatóságoknál példányonként 1 korona : 1 frankért kapható Budapest, 1903. április hó 9-én.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága, a részes vasutak nevében is.

(Utánnymás nem díjazatik.)

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi védjegy törvényvédelme alatt áll.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg használ. — Ez a balzsam: 1. Felülmulhatatlanul hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségeiben, enyhíti a hurutot és megszünteti a váladékot, elállítja a fájdalmas köhögést és meggyógyítja az ilyen bajokat, még ha idülték is. 2. Kitűnően használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok minden betegségeiben stb. 3. Minden lázt alaposan megszüntet. 4. Meglehető gyorsasággal meggyógyítja a gyomorgörcsöt, kólikát és hascsikarást. 5. Gyöngéd székelést okoz és tisztítja a vért meg a veséket, megszünteti a lépkört és a mélabut és megerősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnően szolgál fogfájásnál, odvas fogaknál, szájposhadásnál és minden fog- és szájbetegségeknél, megszünteti a felbőfögést és a száj meg a gyomor rossz szagát. 7. Külső használatban csodás gyógyszert képez minden sebre, lázas kiütésekre, sipoly, szemölcsök, égett sebek, fagyott tagok, rüh, kosz és bőrkütiések ellen, megszünteti a fejfájás, zugást, szaggatást, közhényt, fül-fájást stb. Vigyázni kell mindig a zöld apácza védjegyre, mely fent látható! Legbiztosabb védelem a hamisítások ellen, ha közvetlenül hozzátjuk a gyárból, eredeti karton-dobozokban; bérmentve bármely postaállomásra Ausztria-Magyarországon 13 kis-, vagy 6 kettős üveg 4 korona. Bosznia-Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Küldés csak az összeg előre való utalványozása mellett.

Thierry A. gyógyszerész balzsama és centifolia kenőcse.

Ez a gyógyerejében felülmulhatatlan két szer soha sem romlik meg, hanem ellenkezőleg mentől öregebbek, annál értékesebbé és hatékonyabbakká válnak, sem fagy, sem meleg meg nem árt nekik, minél fogva minden évszakban használhatók. Csaknem mindig mehozzák a segélyt és sikert, legalább az orvos megérkezétségéig: természetesen sohasem szabad hamisítványokhoz vagy más hatástalan, ugynevezett pótszerekhez nyulni, melyekért csak hiába dobjuk ki a pénzt, hanem forduljunk mindenkor csak ezen két rég kipróbált, kitűnő, olcsó, megbízható, amellettel teljesen ártalmatlan, világhírű szerhez, melyet minden eshetőségre készen, minden családban készletben kell tartani. Ahol nem lehet valódi minőségben, a valódiság minden ismérvével megkapni, ott rendeljék meg közvetlenül ily cím alatt:

Thierry (Adolf) Órangyal-gyógyszertára Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.

Központi raktár Budapesten, Török József gyógyszerésznél, Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél.

Eladó szőlővesszők.

Olasz rizling és kövi dinka sima vesszők jó minőségben eladók és vágathatók Géresi Kálmán szőlőskertjében (Séta kert, vagy Arany János-utca 4.)

Részvény-aláírási felhívás!

A Nyirbátori kölcsönös népsegélyező egyesület 120000 kor. új alapítókéval — a szövetkezeti üzletág fenntartása mellett — részvénytársasággá alakul.

Az ujonnan kibocsátandó 120 koronás részvényekre 1903. május 1-ig jegyzéseket elfogad a Debreczeni első takarékpénztár.

Minden részvényre 20 korona fizetendő az aláíráskor.

Szőlőlugast ültessünk

minden ház mellé és házi kertjeinkben.

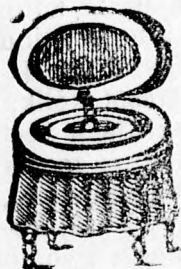
Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind káros természetű) mert nagyobbrésze ha megdől is, természet nem hoz, ezért sokan nem értékelik az eredményt eddig. Hol használtak

alkalmas faokat ültettek, azok évenként eladják hazuknál az egész szőlőterületükön a legkitűnőbb minőségű és más edes szőlőket.

A szőlő házáinkban mindenütt megterem a minden oly ház, melynek falai mellett a legkényesebb gondozással felnevelhető nem voltak, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legreményesebb helyet is el foglalja az egyelőre használható részektől. Ez a legáltalánosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismeretelése vé. alkotó minden évenkénti katalógus bármelyik ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon megadja. *
Armedéki első szőlőültetvény Nagy-Kágya, U. p. Székelyhíd.

Betegtolókocsik és székek

lábbadozók és rokkantok számára, elismert legjobb gyártmány! — Cs. és kir. szabad. szagtalan, higienikus szoba-ürszékek légmentesen zárható fedéllel.

Szabadalmazott önműködő closet-papirtartók, higienikus closetpapir, irrigátorok, feeskendők, valódi francia gummi specialitások stb.

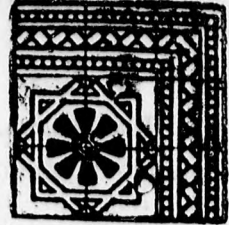
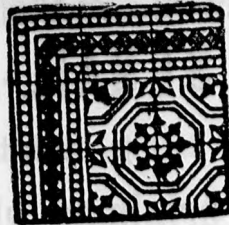
Legújabb! Saját találmányu! Legújabb! cs. és kir. szab. sérvkötők.

Műlábak, műkezek, műfüzők, járó és nyújtógépek, valamint a beteg kényelemhez és ápoláshoz való összes cikkeket a legolcsóbb árak mellett szállít.

KELETI J. orthopaediai műintézete és orvos-sebészeti műszergyáros (Alapított 1878. évben.) 2.

Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17. Legújabb, 1903. évi, körülbelül 3000 díszes ábrát tartalmazó árjegyzék ingyen és bérmentve!

WALLA JÓZSEF mozaik

és
c z i m e n t - á r u g y á r a
Budapest,
ROTTENBILLER-UTCA 13.

Granit-terazzo, Betonirozások, Medenczék, Csatornázások Szökőkutak, Jászolok, Fayence falburkolati lapok, Aszfalt-tető és elszigetelő lemezek, Keramit-lap, Mozaik-lap à la Mettlach, Márvány Mozaik-lap, Cement-lap, Menyezet-nádszövet, Tűzálló téglák, Portland Cement, Roman Cement, Terracotta-árak.

Keil-lapok

(Glasur)

legkitűnőbb mázó-lap-szer puha padló számára.

1 nagy üveg palack ára frt. 135 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany fénymáz

képek stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz.

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 doboz ára 45 kr. — Mindenkor kaphatók:

Szent-Királyi Tivadar cégnél Debreczenben.

= = Olcsó = = törlesztéses kölcsönök.

Földbirtokokra és bérházakra, 15—65 évre.
A kölcsönök bármikor visszafizethetők.
Magas kamatu kölcsönök olcsó törlesztéses kölcsönökké átváltoztathatók.

Bővebb értesítést és kimerítő tájékoztatást nyújt
a Takarékpénztár és Hitelintézet Részvénytársaság
Debreczenben, Csapó-utca 4. szám a.